

ข้อบังคับสภาเภสัชกรรม

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษ
ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงกระบวนการสืบสวนหรือสอบสวนทางจรรยาบรรณ
ของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๔) (ค) ประกอบกับมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๑)
แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ คณะกรรมการสภาเภสัชกรรมโดยความเห็นชอบ
ของสภานายกพิเศษแห่งสภาเภสัชกรรม จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาเภสัชกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวน
หรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป^๑

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสภาเภสัชกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณี
ที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“การสืบสวน” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณ
ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและรายละเอียดแห่งความผิด

“การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการอย่างอื่นซึ่งคณะกรรมการ
สอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด

“ผู้กล่าวหา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการประพฤติผิดจรรยาบรรณ
แห่งวิชาชีพเภสัชกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และเป็นผู้ยื่นเรื่องต่อสภาเภสัชกรรมกล่าวหา
ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมผู้นั้น และให้รวมถึงผู้มีอำนาจจัดการแทนบุคคลดังกล่าวในฐานะผู้เสียหาย
ตามกฎหมายด้วย

“ผู้กล่าวโทษ” หมายความว่า บุคคลผู้รู้เรื่องการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม
ของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และเป็นผู้แจ้งเรื่องต่อสภาเภสัชกรรม

“ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมผู้ถูกกล่าวหา
หรือผู้ถูกกล่าวโทษว่ากระทำความผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม

“ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ” หมายความว่า ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษต่อผู้ประกอบวิชาชีพ
เภสัชกรรมผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม

“คดีจรรยาบรรณ” หมายความว่า เรื่องที่ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ ได้ยื่นต่อสภาเภสัชกรรม
ว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาเภสัชกรรม

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘/ตอนพิเศษ ๕ ง/หน้า ๔๗/๖ มกราคม ๒๕๖๔

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาเภสัชกรรม

“สภานายกพิเศษ” หมายความว่า สภานายกพิเศษแห่งสภาเภสัชกรรม

ข้อ ๕ ให้นายกสภาเภสัชกรรมเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้และมีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้

ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความ หรือมีกรณีที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหา ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้นายกสภาเภสัชกรรมเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ในกรณีที่นายกสภาเภสัชกรรม เห็นสมควรอาจเสนอให้คณะกรรมการสภาเภสัชกรรมเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

คำวินิจฉัยของนายกสภาเภสัชกรรมหรือของคณะกรรมการสภาเภสัชกรรม แล้วแต่กรณี ให้ถือว่า เป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม ของผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นโดยทำเรื่องยื่นต่อสภา เภสัชกรรม

ผู้ใดจะกล่าวโทษผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรมว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม ให้แจ้งเรื่องต่อสภาเภสัชกรรม กรณีที่แจ้งด้วยวาจา ให้เจ้าหน้าที่สภาเภสัชกรรมบันทึกข้อความเรื่องที่แจ้ง โดยละเอียด

การทำเรื่องและการแจ้งเรื่องต่อสภาเภสัชกรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสองอย่างน้อยต้องทำเป็น หนังสือลงลายมือชื่อผู้ทำเรื่องหรือผู้แจ้งโดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ชื่อ - สกุล ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ พร้อมพฤติการณ์ที่ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษกระทำผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม

(๒) ชื่อ - สกุล พร้อมทั้งอยู่หรือที่สามารถติดต่อได้ของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ

แบบฟอร์มการแจ้งเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม ให้เป็นไปตามที่สภา เภสัชกรรมประกาศกำหนด

สภาเภสัชกรรมอาจพิจารณากำหนดรูปแบบการรับแจ้งเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบการ วิชาชีพเภสัชกรรมเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม โดยให้ออกเป็นประกาศสภาเภสัชกรรม

ข้อ ๗ ให้เลขาธิการตรวจสอบอายุความให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ วิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และตรวจสอบข้อมูลของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษว่าเป็นผู้ประกอบการ วิชาชีพเภสัชกรรมหรือไม่ ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่าการทำเรื่องกล่าวหาหรือการแจ้งเรื่องกล่าวโทษ ได้กระทำเมื่อพ้นกำหนดอายุความแล้ว ให้เลขาธิการเสนอคณะกรรมการเพื่อให้มีมติระงับเรื่องและแจ้งให้ ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบ

ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าการทำเรื่องกล่าวหาหรือการแจ้งเรื่องกล่าวโทษยังอยู่ในอายุความ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษต่อประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณา โดยไม่ชักช้าพร้อมประวัติการถูกลงโทษทางจรรยาบรรณเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ ถ้ามี

ข้อ ๘ ในกรณีเมื่อปรากฏว่ามีข้อหาหรือข้อความทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมผู้ใดที่เห็นว่าน่าจะเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม ให้เลขาธิการตั้งเรื่องกล่าวโทษโดยไม่ชักช้า

ทั้งนี้ ในกรณีเป็นเรื่องเร่งด่วนหรือเป็นเรื่องที่เห็นว่าร้ายแรง ให้เลขาธิการพิจารณาส่งเรื่องดังกล่าวให้กับประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณาไปก่อนและให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบ

ข้อ ๙ การประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณ และคณะกรรมการสอบสวน ให้ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรม ว่าด้วยการประชุม

ข้อ ๑๐^๒ กรรมการในคณะกรรมการ อนุกรรมการในคณะกรรมการจรรยาบรรณ และอนุกรรมการในคณะกรรมการสอบสวน ที่เข้าร่วมประชุม หรือพิจารณาคดีทางจรรยาบรรณต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในคดีจรรยาบรรณที่มีการพิจารณา

ผู้มีส่วนได้เสียในคดีจรรยาบรรณ ได้แก่

- (๑) เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ โดยตรง
- (๒) เป็นคู่หมั้น หรือคู่สมรส ของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ
- (๓) เคยเป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ
- (๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ซึ่งอยู่กินกับผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ ที่เป็นบุคคลเพศเดียวกันโดยกำเนิดในลักษณะเดียวกันกับชายหญิงที่อยู่กินกันฉันสามีภริยา
- (๖) เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานในความเป็นจริงไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้อง หรือลูกพี่ลูกน้องในความเป็นจริงนับได้เพียงภายในสามชั้นของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ
- (๗) เป็นญาติของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้นหรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
- (๘) เป็นหรือเคยเป็นบุตรบุญธรรมของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้รับผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ เป็นบุตรบุญธรรม
- (๙) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ
- (๑๐) เป็นลุง ป้า น้า อา ของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ
- (๑๑) เป็นผู้พักอาศัยอยู่ร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ ในสถานที่เดียวกันในลักษณะครัวเรือนเดียวกัน
- (๑๒) เป็นลูกจ้างหรือที่ปรึกษาซึ่งได้รับค่าตอบแทนของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ
- (๑๓) เป็นเจ้าหน้าที่ หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้าง หรือเป็นผู้บังคับบัญชา ของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ

---

^๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับสภาเภสัชกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑๔) เป็นผู้โต้แย้งข้อบังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือผู้กล่าวหา หรือผู้กล่าวโทษ ซึ่งอาจให้คำปรึกษาหรือโทษแก่กรรมการหรืออนุกรรมการได้

(๑๕) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยวิธีการปฏิบัติราชการทางปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ให้กรรมการหรืออนุกรรมการที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามวรรคหนึ่ง แจ้งให้ประธานที่ประชุมทราบ และถอนตัวจากการประชุมหรือพิจารณาเฉพาะคดีจรรยาบรรณที่ตนมีส่วนได้เสีย ประธานคณะกรรมการหรือประธานคณะอนุกรรมการ มีอำนาจสั่งให้ผู้มีส่วนได้เสียถอนตัวเมื่อปรากฏอย่างชัดแจ้งว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย

ในกรณีเป็นคู่กรณีในคดีจรรยาบรรณยื่นเป็นหนังสือแจ้งว่า กรรมการ อนุกรรมการ ผู้ใดเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการเท่าที่มีซึ่งไม่ใช่ผู้ถูกแจ้งว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยว่า กรรมการ อนุกรรมการผู้ใดสมควรถอนตัวเนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ให้ทำบันทึกพร้อมด้วยเหตุผลประกอบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๑ ก่อนเริ่มสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือพยาน คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี ต้องแจ้งผู้ให้ถ้อยคำทราบว่าคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะอนุกรรมการสอบสวน มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ ๑๒^๓ การดำเนินการของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะอนุกรรมการสอบสวน ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือพยานบุคคล ให้จัดคำให้การตามแบบบันทึกคำให้การ และให้ผู้ให้ถ้อยคำได้อ่านคำบันทึกหรือรับฟังคำบันทึก และให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้อง หากไม่ยินยอมลงลายมือชื่อ ก็ให้คณะอนุกรรมการบันทึกเป็นหมายเหตุไว้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการสอบสวน เห็นสมควร หรือเมื่อมีคำขอจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือพยานบุคคล และคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการสอบสวนเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ความยุติธรรม หรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการสอบสวนอาจจัดให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพก็ได้

การดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพตามวรรคสอง ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการสอบสวนคำนึงถึงมาตรฐานของวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพในการถ่ายทอดภาพและเสียงได้อย่างชัดเจน และต่อเนื่อง ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือพยานบุคคล แล้วแต่กรณีที่จะต้องตรวจสอบระบบการเชื่อมต่อสัญญาณให้พร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดข้อขัดข้องระหว่างการสอบปากคำ และต้องอยู่ในสถานที่ที่ไม่มีเสียงรบกวนระหว่างการสอบปากคำ โดยห้ามไม่ให้มีบุคคลอื่นนอกเหนือจากผู้ให้ถ้อยคำและบุคคลที่ได้รับอนุญาตจาก คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการสอบสวนอยู่ในสถานที่ดังกล่าวอย่างเด็ดขาด

เมื่อจดบันทึกคำให้การถูกต้องตามที่ผู้ให้ถ้อยคำได้ให้การ และผู้ให้ถ้อยคำได้ลงลายมือชื่อในบันทึกคำให้การนั้นแล้ว หากผู้ให้ถ้อยคำประสงค์จะให้การในสาระสำคัญแตกต่างไปจากเดิม ก็ให้บันทึกคำให้การใหม่เป็นหมายเหตุต่อท้ายโดยมิให้แก้ไขคำให้การที่ได้จดบันทึกไว้แล้วนั้น

^๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับสภาเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบการวิชาชีพเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗

บันทึกคำให้การของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือพยานบุคคล ที่กระทำในกระบวนการพิจารณา โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือพยานบุคคลนั้นได้ทราบและลงลายมือชื่อในบันทึกคำให้การนั้นแล้ว เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะกรรมการสอบสวนได้อ่านบันทึกคำให้การให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ หรือพยานบุคคล ได้รับฟัง

ข้อ ๑๓ ในการสอบปากคำ ห้ามมิให้คณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะกรรมการสอบสวน กระทำ หรือจัดทำกรใด ๆ ซึ่งเป็นการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเกียรติ หลอกลวง หรือโดยมิชอบด้วยประการใด ๆ เพื่อให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำตามที่คณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะกรรมการสอบสวน ต้องการ

ข้อ ๑๔ การนำเอกสาร หรือพยานวัตถุ มาใช้เป็นพยานหลักฐานในรายงานการสืบสวนหรือสำนวน การสอบสวน ให้คณะกรรมการทำบันทึกไว้ด้วยว่า ได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบในรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือสำนวนการสอบสวน ให้ใช้เฉพาะต้นฉบับ เว้นแต่ถ้ามีความจำเป็นที่ไม่อาจนำต้นฉบับมาประกอบได้ จะใช้สำเนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาที่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับก็ได้

ข้อ ๑๕ ให้กระบวนการสืบสวนสอบสวนทุกขั้นตอนเป็นเรื่องลับ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ที่จะต้องรักษาความลับของเรื่องการพิจารณาจรรยาบรรณต่าง ๆ จนกว่า การพิจารณาคดีจะถึงที่สุด

ข้อ ๑๖ แบบฟอร์มการแจ้งเรื่องกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม แบบบันทึก คำให้การ แบบหนังสือเชิญให้ข้อเท็จจริง แบบหนังสือแจ้ง แบบหนังสือแจ้งข้อกล่าวหา แบบหนังสือเชิญ ให้ถ้อยคำ แบบรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง แบบสำนวนการสอบสวน หรือแบบหนังสืออื่นใดเพื่อปฏิบัติ ตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามแบบที่สภาเภสัชกรรมประกาศกำหนด

หมวด ๒

การดำเนินการของคณะกรรมการจรรยาบรรณ

ข้อ ๑๗ เมื่อประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ ได้รับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษจาก เลขาธิการแล้วให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า เพื่อกำหนดแนวทางการ แสวงหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานต่าง ๆ และรวบรวมหลักฐาน เพื่อทราบข้อเท็จจริงหรือรายละเอียด แห่งความผิดของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ ว่ามีมูลหรือไม่เพียงใด

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณ ดำเนินการสืบสวนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา เก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณได้รับเรื่องจากเลขาธิการ

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ จรรยาบรรณเสนอขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการได้ ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณได้จัดทำรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงเสนอต่อเลขาธิการ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา จึงถือว่าได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๙ ในกรณีของการกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้กล่าวหาหรือกล่าวโทษก่อน เว้นแต่ กรณีที่มีความประจักษ์ชัดแจ้งอยู่แล้ว หรือไม่อาจติดต่อผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษได้ภายในระยะเวลาอันสมควร

ข้อ ๒๐ การแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณจะดำเนินการด้วยหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๒๑ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ อาจมอบหมายให้อนุกรรมการจรรยาบรรณและหรือบุคคลอื่นใดอย่างน้อยสองคน ไปดำเนินการแสวงหาข้อมูล หรือสอบพยาน หรือรวบรวมพยานหลักฐานเฉพาะอย่างมาเสนอต่อคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณต้องการแสวงหาข้อเท็จจริงจากบุคคลผู้ใด ให้ประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ หรือผู้ซึ่งประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณมอบหมายทำหนังสือเชิญผู้นั้นมาให้ถ้อยคำต่อคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ และถ้าประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเห็นเป็นการสมควร จะพิจารณาจ่ายค่าป่วยการ และค่าพาหนะแก่พยานผู้นั้นตามความจำเป็นและสมควรก็ได้ โดยเบิกจ่ายจากสภาเภสัชกรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางสภาเภสัชกรรมประกาศกำหนด

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่า พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุใดสมควรจะนำมาเป็นพยานหลักฐานประกอบการแสวงหาข้อเท็จจริง ก็ให้ประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหรือผู้ซึ่งประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณมอบหมาย ทำหนังสือแจ้งไปยังเจ้าของหรือผู้ครอบครองเอกสาร หรือพยานวัตถุนั้น ให้ส่งพยานหลักฐานดังกล่าวแก่ประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเพื่อประกอบการพิจารณา

วิธีการ และค่าใช้จ่ายในการนำส่งพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นดุลยพินิจของประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณที่จะดำเนินการได้ ตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่กรณีโดยเบิกจ่ายจากสภาเภสัชกรรม

ข้อ ๒๔ ในการเสนอรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการว่า คดีมีมูลหรือไม่มีมูล ให้ถือความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณฝ่ายข้างมาก

อนุกรรมการจรรยาบรรณผู้ใด มีความเห็นแตกต่างไปจากอนุกรรมการจรรยาบรรณฝ่ายข้างมาก และต้องการให้บันทึกความเห็นที่แตกต่างไว้ ก็ให้กระทำได้

ข้อ ๒๕ รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ ที่เสนอต่อคณะกรรมการอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) วัน เดือน ปี ที่จัดทำรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง
- (๒) ชื่อ สกุล เลขที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ และชื่อ สกุล ที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ ของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ
- (๓) รายละเอียดแห่งการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งก่อให้เกิดคดีจรรยาบรรณ
- (๔) ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ทั้งหมด
- (๕) ความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ เมื่อพิจารณาตาม (๓) และ (๔) แล้วเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษ มีมูลหรือไม่มีมูล พร้อมเหตุผลประกอบ
- (๖) ความเห็นของอนุกรรมการจรรยาบรรณที่ต่างไปจากความเห็นใน (๕) (ถ้ามี)

(๗) กรณีพบว่า ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่รวบรวมได้มีมูลเกิดข้อกล่าวหาใหม่ หรือเพิ่มเติม จากเรื่องที่ถูกกล่าวหา ก็ให้รายงานพร้อมความเห็น โดยระบุเหตุผลการพยานหลักฐานประกอบ

(๘) รายการพยานหลักฐานที่ได้รับทั้งหมด

(๙) ลายมือชื่อของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ

กรณีมีความเห็นว่า เรื่องที่ถูกกล่าวหา มีมูล คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณอาจให้ความเห็นเกี่ยวกับ ข้อกล่าวหาเพื่อการสอบสวนต่อไปด้วยหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๒๖ ในการเสนอรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการ ให้เสนอต่อเลขาธิการพร้อม พยานหลักฐานทั้งปวงที่รวบรวมได้ หากมีความจำเป็นหรือเห็นเป็นการสมควร ที่จะไม่ส่งพยานหลักฐาน รายการใด ให้ระบุรายการพยานหลักฐานที่ไม่ส่งไว้ในรายงานและระบุเหตุผลด้วย

หมวด ๓

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสอบสวน

ข้อ ๒๗ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษผู้ใด ให้เลขาธิการแจ้งนำส่งรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงพร้อมพยานหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ ให้แก่ประธานคณะอนุกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๒๘ เมื่อประธานคณะอนุกรรมการสอบสวนได้รับแจ้งจากเลขาธิการตามข้อ ๒๗ ให้ประธาน คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาคดี จรรยาบรรณว่ามีข้อกล่าวหาอย่างไร วางแนวทางสืบสวนสอบสวน เพื่อค้นหาความจริง พยานหลักฐาน ตลอดจนรายละเอียดแห่งพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา องค์กรประกอบความผิดตาม ข้อกล่าวหาเพื่อพิสูจน์ความผิด

ข้อ ๒๙ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวน ดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดระยะเวลา หนึ่งร้อยสี่สิบวัน นับแต่วันที่ประธานคณะอนุกรรมการสอบสวน ได้รับเรื่องจากเลขาธิการ

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้คณะอนุกรรมการ สอบสวน เสนอขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการได้ ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวน ได้จัดทำสำนวนการสอบสวนเสนอต่อเลขาธิการเพื่อเสนอ คณะกรรมการ จึงถือว่าได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๓๐ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนได้พิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหาตามข้อ ๒๘ แล้ว ให้ประธาน คณะอนุกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ และสรุปเรื่องที่ถูกกล่าวหา และพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ รับทราบและให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือ ผู้ถูกกล่าวโทษ ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิที่จะยื่นคำชี้แจง หรือให้ถ้อยคำ ตลอดจนอ้างพยานหลักฐาน หรือนำพยานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะอนุกรรมการสอบสวน อาจใช้ดุลยพินิจที่จะไม่เปิดเผยชื่อที่อยู่ ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ และข้อมูลอื่น ๆ ที่ปรากฏในสำนวนเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ ก็ได้

การแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำเป็นหนังสือ ส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับตามภูมิลำเนาในทะเบียนสมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมของสภาเภสัชกรรม

หรือตามภูมิลาเนาซึ่งปรากฏแน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ อยู่ปฏิบัติหน้าที่หรืออยู่พักอาศัย เป็นการประจำหรือตามที่อยู่ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ระบุให้ติดต่อ ในกรณีนี้เป็นการเฉพาะ ก็ได้

ให้ถือว่าวันที่ระบุในใบตอบรับเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา หรือข้อกล่าวโทษ หากไม่ปรากฏวันที่ในใบตอบรับ ให้ถือว่าวันที่ครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งเป็นวันที่ ได้รับแจ้ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้รับหลังจากวันนั้นหรือไม่ได้รับ

การแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษโดยวิธีการอื่นให้กระทำได้ หากปรากฏว่าจะถึงผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ อย่างแน่นอนสะดวกและรวดเร็วกว่า ทั้งนี้ ให้มีหลักฐานแสดงการได้รับจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษด้วย

ข้อ ๓๑ ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือแสดงการปฏิเสธหรือยอมรับ ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน พร้อมบัญชีรายชื่อพยานบุคคลและรายการ พยานหลักฐานของตนประกอบคำชี้แจง ต่อประธานคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ หรือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสอบสวน ขยายเวลาให้

เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ และเห็นเป็นการสมควร ประธานคณะกรรมการสอบสวน มีอำนาจขยายเวลาการยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ หรือบัญชีรายชื่อพยานบุคคลและรายการพยานหลักฐานตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งได้ แต่มิให้มีลักษณะ เป็นการประวิงเวลาให้การพิจารณาล่าช้าออกไป

ข้อ ๓๒ กรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ไม่ยินยอมรับทราบข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ เพิกเฉย หรือมิได้จัดทำคำชี้แจงพร้อมทั้งพยานหลักฐานยื่นต่อประธานคณะกรรมการสอบสวนภายใน เวลาที่กำหนด เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ จะต้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือข้อกล่าวโทษหรือยื่นบัญชีรายชื่อพยานบุคคลและรายการพยานหลักฐานแล้ว ให้คณะกรรมการ สอบสวนดำเนินการพิจารณาพยานหลักฐานที่มีอยู่ตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม หากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ ส่งพยานหลักฐานหลังกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้วคณะกรรมการสอบสวน มีอำนาจไม่รับหลักฐานในการพิจารณาคดีที่ส่งมา

ข้อ ๓๓ กรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ต้องการคัดค้านอนุกรรมการสอบสวน เนื่องจากเหตุ มีส่วนได้เสียหรืออาจไม่เป็นกลาง ให้ทำเป็นหนังสือยื่นคัดค้านพร้อมเหตุผลหรือหลักฐาน ต่อประธาน คณะกรรมการสอบสวน ภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุแห่งการคัดค้าน

ให้ประธานคณะกรรมการสอบสวน มีอำนาจวินิจฉัยว่าอนุกรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้าน เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจไม่เป็นกลางหรือไม่ หากเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจไม่เป็นกลางก็ให้สั่ง อนุกรรมการผู้นั้นงดร่วมในการประชุมหรือพิจารณาเฉพาะคดี หากเห็นว่าการคัดค้านนั้นไม่มีเหตุผลอัน สมควรรับฟังได้ ให้ประธานคณะกรรมการสอบสวนสั่งยกคำคัดค้านนั้นเสีย ในกรณีนี้ให้บันทึกเหตุผลนั้นไว้ ในสำนวนการสอบสวนด้วย

กรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ต้องการคัดค้านประธานอนุกรรมการสอบสวน เนื่องจากเหตุ มีส่วนได้เสียหรืออาจไม่เป็นกลาง ให้ทำเป็นหนังสือยื่นคัดค้านพร้อมเหตุผลหรือหลักฐานต่อนายกสภา เกษีชกรรม

ให้คณะกรรมการ มีอำนาจวินิจฉัยว่าประธานคณะกรรมการสอบสวนที่ถูกคัดค้านเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจไม่เป็นกลางหรือไม่ หากเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจไม่เป็นกลาง ก็ให้สั่งโอนการพิจารณาคดีไปยังคณะกรรมการสอบสวนคณะอื่น เว้นแต่ กรณีมีคณะกรรมการสอบสวนคณะเดียว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนโดยให้เลือกอนุกรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการสอบสวนแทนระหว่างการพิจารณาคดีนั้นได้

ให้ถือว่าการพิจารณาและการดำเนินการใด ๆ ของคณะกรรมการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อน มีการร้องคัดค้านไม่เสียไป เว้นแต่ คณะกรรมการจะเห็นควรให้ดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดเสียใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อความยุติธรรม

ข้อ ๓๔ การพิจารณาสอบสวนใด ๆ ของคณะกรรมการสอบสวน จะกระทำก่อนเรียกตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ มาให้ถ้อยคำก็ได้ แต่กรณีที่เรียกตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ มารับการสอบสวน จะต้องกระทำภายหลังจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ได้รับหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

ข้อ ๓๕ กรณีที่ปรากฏว่ามีประเด็นใหม่ที่จะต้องทำการสอบสวนเพิ่มเติม ประธานคณะกรรมการสอบสวน อาจออกหนังสือเชิญผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ มารับการสอบสวนเพิ่มเติมอีกก็ได้

หากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ไม่มาให้ถ้อยคำตามหนังสือเชิญของประธานคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคแรก ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนตามขั้นตอนต่อไป

ข้อ ๓๖ กรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ และส่งรายการพยานหลักฐาน หรืออ้างผู้หนึ่งผู้ใดเป็นพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณารายการพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ว่ารายการใดสมควรที่จะอนุญาตให้นำมาเป็นพยานหลักฐานได้ ก็ให้อนุญาตแสดงพยานหลักฐานนั้นได้ และให้มีอำนาจใช้ดุลยพินิจให้พยานตามที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษอ้าง มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

หากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยานหลักฐานใด หรือการสอบพยานปากใด จะทำให้การสอบสวนต้องล่าช้าไปโดยไม่จำเป็นหรือมิใช่พยานหลักฐานหรือพยานบุคคลในประเด็นสำคัญ คณะกรรมการสอบสวนจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลนั้นเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุผลนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๓๗ ให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม ในการนี้อาจแสวงหาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานหลักฐานอื่น โดยไม่จำเป็นต้องมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอ้างพยานหลักฐานเช่นว่านั้นก็ได้

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวน มีความประสงค์จะสอบสวนพยานบุคคลใดให้ประธานคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้ซึ่งประธานคณะกรรมการสอบสวนมอบหมายทำหนังสือเชิญผู้นั้น มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวน และถ้าประธานคณะกรรมการสอบสวนเห็นเป็นการสมควร จะพิจารณาจ่ายค่าป่วยการและค่าพาหนะแก่พยานผู้นั้นตามความจำเป็นและสมควรก็ได้ โดยเบิกจ่ายจากสภาเภสัชกรรม หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามที่สภาเภสัชกรรมประกาศกำหนด

ถ้าพยานไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำหรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ ภายในกำหนดเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุผลนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่คณะอนุกรรมการสอบสวนเห็นว่า พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุใดสมควรจะนำมาเป็นพยานหลักฐานประกอบการแสวงหาข้อเท็จจริง ก็ให้ประธานคณะอนุกรรมการสอบสวน หรือผู้ซึ่งประธานคณะอนุกรรมการสอบสวนมอบหมาย ทำหนังสือแจ้งไปยังเจ้าของหรือผู้ครอบครองเอกสาร หรือพยานวัตถุนั้น ให้ส่งพยานหลักฐานดังกล่าวแก่ประธานคณะอนุกรรมการสอบสวนเพื่อนำมาประกอบการสอบสวน

วิธีการ และค่าใช้จ่ายในการนำส่งพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นดุลยพินิจของประธานคณะอนุกรรมการสอบสวนที่จะดำเนินการได้ ตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่กรณี โดยเบิกจ่ายจากสภาเภสัชกรรม

ข้อ ๔๐ คณะอนุกรรมการสอบสวน อาจมอบหมายให้อนุกรรมการสอบสวนหรือผู้หนึ่งผู้ใดไม่น้อยกว่าสองคน ไปดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง สอบปากคำบุคคล หรือรวบรวมพยานหลักฐานเฉพาะอย่างมาเสนอต่อคณะอนุกรรมการสอบสวนก็ได้

ในกรณีที่เรียกบุคคลมาสอบปากคำในฐานะพยาน ต้องมีอนุกรรมการสอบสวนอยู่ร่วมสอบปากคำไม่น้อยกว่าสองคน โดยให้เรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน และห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษทั้งหมด ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนบันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผล สาเหตุการกระทำความผิดและข้อเท็จจริงไว้ ในกรณีนี้ คณะอนุกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือจะสอบสวนต่อไปเพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษก็ได้

ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษของคณะอนุกรรมการสอบสวน หากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ร้องขอให้นำที่ปรึกษา หรือทนายความ เข้าร่วมรับฟังการสอบสวนของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนอนุญาตได้ ทั้งนี้ โดยให้นำเข้าได้ในจำนวนครั้งละไม่เกินหนึ่งคน

ข้อ ๔๒ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ กล่าวอ้างข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานใด เพื่อสนับสนุนข้ออ้างของตน ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีหน้าที่ต้องนำเสนอข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ด้วยตนเอง เว้นแต่ ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่รู้จักกันอยู่ทั่วไปหรือซึ่งไม่อาจโต้แย้งได้ หรือพยานหลักฐานนั้นอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลหรือการดำเนินคดีถึงที่สุด หากข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษา หรือการดำเนินคดี ได้ความประจักษ์ชัดแจ้งอยู่แล้ว คณะอนุกรรมการสอบสวนจะฟังข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาหรือการดำเนินคดีนั้นโดยไม่ต้องสอบพยานก็ได้

ข้อ ๔๔ ในระหว่างการศึกษาพิจารณาดำเนินการของคณะอนุกรรมการสอบสวน หากพบว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษได้เปลี่ยนแปลงไป หรือเพิ่มใหม่ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ทราบและดำเนินการสอบสวนการพิจารณาตามข้อ ๓๐ โดยอนุโลม พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการทราบ

ข้อ ๔๕ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมผู้อื่นว่าอาจมีส่วนเกี่ยวข้อง ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำความผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม หรือสนับสนุนให้มีการกระทำความผิดในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่

ถ้าคณะอนุกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมผู้นั้น มีส่วนร่วมกระทำผิด จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม หรือสนับสนุนให้มีการกระทำผิดในเรื่องที่สอบสวน ให้ประธาน คณะอนุกรรมการสอบสวนรายงานให้คณะกรรมการทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ข้อ ๔๖ ในการพิจารณาและเสนอความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน ให้คณะอนุกรรมการสอบสวน พิจารณาขาดที่ละประเด็น เรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ หรือไม่ เพียงใด
- (๒) การกระทำผิดที่ปรากฏตาม (๑) ผิดข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เภสัชกรรมหรือไม่ หมวดใด ข้อใด
- (๓) ข้อเสนอระดับโทษที่ชัดเจน และเหตุผลประกอบ
- (๔) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ มิได้กระทำผิด และเหตุผลประกอบ

ความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนที่เสนอต่อคณะกรรมการ ให้ถือตามความเห็นของ คณะอนุกรรมการสอบสวนฝ่ายข้างมาก

อนุกรรมการสอบสวนผู้ใด มีความเห็นแตกต่างไปจากอนุกรรมการสอบสวนฝ่ายข้างมาก และต้องการให้บันทึกความเห็นที่แตกต่างไว้ ก็ให้กระทำได้

ข้อ ๔๗ สำนักงานสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน ที่เสนอต่อคณะกรรมการ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) วัน เดือน ปี ที่คณะอนุกรรมการสอบสวน จัดทำสำนักงานสอบสวน
  - (๒) ชื่อ สกุล เลขที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ และชื่อ สกุล ที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ ของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ
  - (๓) พฤติกรรมแห่งกรณีที่สำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ซึ่งก่อให้เกิดเรื่องที่ถูกกล่าวหา หรือกล่าวโทษ
  - (๔) ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ทั้งหมด ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยาน ให้รายงานเหตุผลที่ไม่ได้สอบสวนด้วย
  - (๕) การวินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และพยานหลักฐานที่หักล้าง ข้อกล่าวหาว่าควรรับฟังพยานหลักฐานฝ่ายใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร
  - (๖) ความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนว่า ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ ประพฤติผิด จรรยาบรรณตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม หรือไม่ ถ้าเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษ ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ก็ให้ระบุ ว่า ประพฤติผิดตามหมวดใด ข้อใด พร้อมทั้งข้อเสนอระดับโทษที่ชัดเจน และเหตุผลประกอบ
- การวินิจฉัยเหตุแห่งการเพิ่มโทษ หรือลดโทษ หากมีเหตุสมควรเพิ่มโทษ หรือลดโทษ ก็ให้เสนอ ความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ โดยให้คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดจรรยาบรรณ เจตนาในการกระทำผิด ความร่วมมือในกระบวนการสืบสวนสอบสวนของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ การรู้สึกถึงความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดของผู้กระทำผิด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ สภาเภสัชกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
- (๗) ความเห็นของอนุกรรมการสอบสวนที่ต่างไปจากความใน (๖) (ถ้ามี)
  - (๘) ลายมือชื่อของคณะอนุกรรมการสอบสวน

กรณีที่ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ ให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้รายงานด้วยว่ารับสารภาพ เพราะจำนนต่อหลักฐานหรือไม่ เพราะเหตุใดด้วย

ข้อ ๔๘ ในการเสนอสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวนต่อคณะกรรมการ ให้เสนอพร้อมพยานหลักฐาน

หมวด ๔

การดำเนินการของคณะกรรมการ

ข้อ ๔๙ เมื่อเลขาธิการรับรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ หรือรับสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ในวาระการประชุมโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่ปรากฏว่า กระบวนการสืบสวนหาข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ หรือกระบวนการสอบสวนของอนุกรรมการสอบสวนตอนใด ดำเนินการไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว เว้นแต่ การดำเนินการนั้นไม่ใช่สาระสำคัญอันจะทำให้ เสียความยุติธรรม

ข้อ ๕๑ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณารายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการ จรรยาบรรณแล้ว อาจให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือพิจารณา ทบทวน ความเห็นอีกก็ได้ โดยให้ระบุเหตุผลเกี่ยวกับประเด็นที่ทำให้ทำการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือพิจารณา ทบทวนความเห็นให้ชัดเจน

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่คณะกรรมการได้พิจารณารายงานและความคิดเห็นของคณะอนุกรรมการ จรรยาบรรณแล้ว มีความเห็นแตกต่างไปจากคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ ให้เลขาธิการแจ้งมติ ของคณะกรรมการ พร้อมทั้งเหตุผลที่ต่างไป แก่ประธานคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเพื่อทราบ

ข้อ ๕๓ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว อาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ โดยให้ระบุเหตุผลเกี่ยวกับ ประเด็นที่ทำให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้ชัดเจน

ข้อ ๕๔ ในการพิจารณาสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการ พิจารณาให้ความเห็นชอบกรณีเห็นด้วยตามความเห็นในสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวน หรือเห็นต่างไปจากความเห็นในสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวน และให้วินิจฉัยชี้ขาด ลงโทษหรือยกข้อกล่าวโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ

กรณีคณะกรรมการมีความเห็นต่างไปจากคณะอนุกรรมการสอบสวน ให้เลขาธิการแจ้งมติ ของคณะกรรมการ พร้อมทั้งเหตุผลที่ต่างไปแก่ประธานคณะอนุกรรมการสอบสวนเพื่อทราบ

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติวินิจฉัยชี้ขาดให้ลงโทษ ว่ากล่าวตักเตือน หรือภาคทัณฑ์ ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษแล้ว ให้ทำเป็นคำสั่งสภาเภสัชกรรม พร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด ไว้ในคำสั่งสภาเภสัชกรรมด้วย และให้เลขาธิการส่งสำเนาคำสั่งสภาเภสัชกรรมไปยังผู้ถูกกล่าวหาว่ากล่าว ตักเตือน หรือภาคทัณฑ์ และผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ ด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษและได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแล้ว ให้ทำเป็นคำสั่งสภาเถลิงกรรม พร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาดไว้ในคำสั่งสภาเถลิงกรรมด้วย

ให้เลขาธิการส่งสำเนาคำสั่งสภาเถลิงกรรมตามวรรคสอง ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

- (๑) ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (๒) ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๔) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดท้องที่ภูมิลำเนาของผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (๕) หน่วยงานต้นสังกัดหรือนายจ้างของผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๕๖ การจัดส่งสำเนาคำสั่งตามข้อ ๕๕ ไปยังผู้ถูกลงโทษว่ากล่าวตักเตือน หรือภาคทัณฑ์ หรือผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ตามภูมิลำเนาในทะเบียนสมาชิกผู้ประกอบการวิชาชีพเถลิงกรรมของสภาเถลิงกรรมหรือตามภูมิลำเนาซึ่งปรากฏแน่ชัดว่าอยู่ปฏิบัติหน้าที่หรืออยู่พักอาศัยเป็นการประจำ หรือตามภูมิลำเนาซึ่งแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร

ให้ถือว่าวันที่ระบุในใบตอบรับ เป็นวันที่ได้รับแจ้ง หรือวันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่งเป็นวันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๕๗ หากการส่งคำสั่งตามข้อ ๕๕ ไม่สามารถกระทำได้ หรือผู้ถูกลงโทษว่ากล่าวตักเตือน หรือภาคทัณฑ์ หรือผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ไม่ยอมรับคำสั่งตามข้อ ๕๖ ให้ปิดสำเนาคำสั่งดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษว่ากล่าวตักเตือน หรือภาคทัณฑ์ หรือผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ โดยให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษว่ากล่าวตักเตือน หรือภาคทัณฑ์ หรือผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต รับทราบคำสั่ง นับแต่วันที่ได้ปิดคำสั่งก็ได้ ทั้งนี้ ให้ลงวันที่ที่ปิดคำสั่งไว้ในคำสั่งสภาเถลิงกรรมให้ชัดเจน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปิดสำเนาคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่สภาเถลิงกรรม ประกาศกำหนด

ข้อ ๕๘ ให้เลขาธิการแจ้งสถานะของผู้ประกอบการวิชาชีพเถลิงกรรมที่ถูกลงโทษพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต ในระบบสารสนเทศของสภาเถลิงกรรมจนครบกำหนดระยะเวลาพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๕๙ วิธีปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสืบสวนสอบสวนทางจรรยาบรรณซึ่งไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๐ การดำเนินการของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ และคณะอนุกรรมการสอบสวน ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ และคณะอนุกรรมการสอบสวน ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับสภาเถลิงกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบการวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๘ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๖๑ รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสภาเภสัชกรรม ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ หากต่อมาคณะกรรมการสภาเภสัชกรรมพิจารณาแล้วมีมติให้คณะกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี ดำเนินการตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยอนุโลม จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
รองศาสตราจารย์จรรยาพร ลีมปานานนท์
นายกสภาเภสัชกรรม